ΕΤΟΣ ΙΖ'. Ἐν Πάτραις τὴν 17 Αὐγούστου 1890. Ἀριθ. 799.

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδομένη κατὰ Παρασκευήν.)

ΤΙΜαΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ
Διατριβῶν ὁ στίχος λεπτὰ 25
Εἰδοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπήν.

Ο Συντάκτης
ΚΩΝΣ Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχ. Ν 14.
Πληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν

Πολίτευμα, πολιτευταὶ καὶ λαός.

Ἡ χρονικὴ περίοδος καθ' ἣν παρασκευάζονται παρ' ἡμῖν τὰ τῶν ἐκλογῶν τῶν βουλευτῶν καὶ ἐγκυμονεῖται, ὡς εἰπεῖν, ἡ μέλλουσα πολιτικὴ τοῦ τόπου, ἐστὶ περίοδος τὰ μάλα ἀξιοπαρατήρητος καὶ σημαντική, διότι κατ' αὐτὴν αἴρεται ὁ πέπλος ὁ ἐπικαλύπτων καθ' ὅλον τὸν λοιπὸν χρόνον τοὺς σκελετώδεις τύπους καθ' οὓς κινεῖται ἡ Κυβερνητικὴ μηχανὴ καὶ ἡ διοικητικὴ δρᾶσις καὶ δύναταί τις νὰ ἴδῃ ἀκόπως, ποῖα εἰσὶ τὰ κινοῦντα αὐτὰς ἐλατήρια καὶ ἐκ ποίων αἰτιῶν ἐπέρχονται τὰ συνήθη ἢ ἔκτακτα ἀποτελέσματα ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ τῇ διοικήσει τοῦ Κράτους.

Ἤδη λοιπὸν ὁπόταν ἔπνευσεν ὁ ἐκλογικὸς ἄνεμος καὶ δι' αὐτοῦ εἶναι ἐπῃρμένος ὁ πέπλος ὀφείλομεν ἅπαντες νὰ κύψωμεν ἵνα ἴδωμεν καὶ μελετήσωμεν τὰ ὑπ' αὐτὸν, διότι ἐκ τῆς ἐπισκοπήσεως ταύτης. πολλὰ τὰ χρήσιμα δυνάμεθα νὰ διδαχθῶμεν· οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ εὐλόγως ὅτι τὰ ὑπὸ τὰ ὄμματα ὅλων ἡμῶν ἀποκαλυπτόμενα δὲν εἶναι καθαρὰ καὶ ἐναργῆ. οὐδὲ ὅτι δὲν διδασκουσι περὶ πολλῶν, οὐδ' ὅτι δὲν ὀφείλομεν νὰ γνωρίσωμεν αὐτά

Ἡ ἐκ τῆς θέας ταύτης ἐντύπωσις δὲν θὰ ἦνε βεβαίως ἐνθαρρυντικὴ ἢ παρηγορος· οὐχ' ἧττον ὀφειλομεν νὰ ἔχωμεν τὸ θάρρος νὰ τὴν ἀτενίσωμεν, νὰ ἔχωμεν τὴν δύναμιν νὰ τὴν μελετήσωμεν, ἠθελαμεν δ' εὐχηθῇ καὶ ν' ἀντλήσωμεν ἐξ αὐτῆς τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τοῦ διέποντος ἡμᾶς συζήματος νοσοῦμεν πολιτικῶς. ἐὰν δὲν ἐγνωρίζαμεν ὅτι πάσχομεν ὅλοι τὴν δεινοτέραν νόσον, νὰ μὴ θέλωμεν δηλονότι νὰ θεραπευθῶμεν.

Τί ἀποκαλύπτεται πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ ἤδη ὁπόταν ἤρθη ὁ πέπλος καὶ ἐφάνησαν ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ γυμνότητι τὰ συστατικὰ τοῦ πολιτικοῦ καὶ διοικητικοῦ ἡμῶν συστήματος; Ἐφάνησαν σκελετώδεις τινὲς συνταγματικοὶ τύποι, πολύμορφοι τινὲς πολιτικοὶ ἄνδρες καὶ λαὸς ἀνώνυμος, μεταξὺ δὲ τούτων τῶν τριῶν στοιχείων πλέκεται ὡς ἐπὶ ἱστοῦ τὸ δίκτυον τῆς πολιτικῆς τοῦ ἔθνους ὑπάρξεως καὶ διαπλύσσονται οἱ μέλλουσαι τύχαι αὐτοῦ.

Ἀπεκολύφθη ὅτι διεπόμεθα ὑπὸ θεμελιώδους νόμου οὐδὲν κοινὸν ἔχοντος πρὸς τὰς παραδόσεις τοῦ ἔθνους, πρὸς τὰς ἕξεις αὐτοῦ καὶ τὴν πολιτικὴν ἀνατροφήν του· ὑπὸ συντάγματος διαφθείροντος τὸ φρόνημα ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων καὶ ὅπερ φέρομεν ὡς ἐν ἡμέρᾳ παραλημμένης ἑορτῆς, ἐν τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τῶν ἀποκρέω. Ὁ θεμελιώδης νόμος ἡμῶν ἀποβαλλὼν τὴν ζωοποιὸν οὐσίαν αὐτοῦ, παρέμεινε δι' ἡμᾶς ἄθροισμα ξηρῶν καὶ τὸ εἶδος σκελετωδῶν τύπων οὓς ἐφευρίσκει ἑκάστοτε ἡ πολιτικὴ φιλοσοφία αὐτοσχεδίων πολιτικῶν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς λημαινομένης τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς στειρώσεως: ἐκ προνοίας δὲ τὸ Σύνταγμα τοῦτο διαρκῶς δολιευόμενον, ἀποβαίνει ἀνεξάντλητος πηγὴ διαφθορᾶς καὶ κακοηθείας καταδουλούσης τὸ φρόνημα ἀρχόντων τε καὶ ἀρχομένων.

Αἱ ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐγγυήσεις ἀπέβησαν δι' ἡμᾶς τόσαι παγίδες, ἐν αἷς ἀπόλλυνται αἱ ἐλευθερίαι τοῦ ἔθνους καὶ θυσιάζονται τὰ κοινὰ συμφέροντα· αὐτὴ ἡ θαυματουργὸς καλπη ἐγένετο ἀληθὴς τῆς Πανδώρας πυξὶς ἐξ ἧς ἐξέρευσαν ὅλα τὰ κακά· ἡ διάκρισις τῶν ἐξουσιῶν ἐγένετο σύγχυσις αὐτῶν, ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου ἀκολασία, ἡ ἰσότης ἐνώπιον τοῦ νόμου ἀνισότης ἐπισημως κεκηρυγμένη· ἐν ἑνὶ λόγῳ, τὸ Σύνταγμα ὡς ἐννοεῖται καὶ ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν ἀπηργάσατο τὴν κακοδαιμονίαν τοῦ ἔθνους καὶ ἄγει αὐτὸ ἀπὸ τὸ κακὸν εἰς τὸ χεῖρον. Το Σύνταγμα ἀρτῆσαν τὴν ὕπαρξιν ἀρχομανῶν κυβερνήσεων ἐκ μιᾶς Βουλῆς, ἀνήγειρεν ἐπὶ τοῦ ἔθνους ἑκατὸν πεντήκοντα τυραννίσκους οὐδὲν σεβομένους, ἡ πολιτικὴ δὲ φιλοδοξία ἢ ἀρχομανία οὐδένα ἔχουσα χαλινὸν κατέστησε τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ τόπου ἕρμαιον τῶν θρασυτέρων καὶ ἀμαθεστέρων. Ἡ κλίμαξ τοῦ πολιτεύματος, δι' ἧς δυνατοί τις ν' ἀρθῇ εἰς τὴν ἀντιπροσωπείαν του ἔθνους ἢ εἰς τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ, ἐγένετο τόσῳ βρωμερὰ, ὥστε οὐδεὶς χρηστὸς ἄνθρωπος ἀποφασίζει ν' ἀνέλθῃ δι' αὐτῆς· οὕτω ἡ πολιτικὴ χρηστότης δὲν ἔχει θεσιν ἐν τῇ διαπράξει τῶν κοινῶν, ἀπέμεινεν δ' αὕτη ἀποκλειστικὸν κτῆμα ὀλίγων πολιτικῶν κερδοσκόπων μὴ σεβομένων ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους. Τοιοτοτρόπως αἱ Κυβερνήσεις μόνον διὰ τῆς καταδολιεύσεως τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς θυσίας τοῦ γενικοῦ εἰς τὸ ἀτομικὸν συμφέρον δύνανται νὰ κρατηθῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, τοῦτο δ' ἀποτελεῖ τὸ οὐσιωδέστερον αὐτῶν μέλημα καὶ τὴν κυριωτέραν ἐνασχόλησιν. Παρ' ἡμῖν ἡ κατὰ Σύνταγμα ὕπαρξις πάσης Κυβερνήσεως ἑδράζεται ἐπὶ τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν βουλευτῶν συναλλαγῆς, ἥτις ἀπέβη τέλειον συνάλλαγμα, ὅπερ σχεδὸν ἐνομιμοποιήθη ἐν τῇ συνειδήσει ὅλων τῶν λεγομένων πολιτευτῶν. Ἡ διοικησις καὶ αὐτη ἡ δικαιοσύνη πρέπει νὰ παραδοθῇ δεσμία εἰς τας χεῖρας τῶν κατὰ τόπους κομματαρχῶν, εἴτε ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ψήφου των, εἴτε εἰς ἐνίσχυσιν τῆς τοπικῆς ἐπιρροῆς των, ἥτις ἄγει αὐτοὺς διὰ πλαγίων ὁδῶν εἰς τὸ βουλευτήριον. Τὰ εὐτελέστερα στοιχεῖα τοῦ τόπου πρέπει νὰ καθέξωσιν ὅλας τὰς δημοσίας θέσεις καὶ αὐτὰς τὰς ἀπαιτούσας ἰδιάζουσαν ἐμπειρίαν ἢ ἱκανότητα, ἵνα πηχθῇ περὶ τὴν Κυβέρνησιν κόμμα προσωπικὸν ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀσφαλέστερον αὐτῆς ἔδαφος· πᾶσα προαγωγὴ, ἢ ἐξαιρετικὴ τιμὴ πρέπει νὰ ἐπιφυλαχθῇ εἰς τοὺς παρασίτους τοῦ κόμματος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον: οἱ φίλα φρονοῦντες τῇ Κυβερνήσει πρέπει νὰ ἐνισχυθῶσιν ἐκλογικῶς διὰ τῆς θυσίας ὑψίστων συμφερόντων τοῦ τόπου, διὰ τοῦ σφαγιασμοῦ τῶν νόμων, διὰ τοῦ χαλασμοῦ τῆς διοικήσεως καθ' ὅλου, διὰ παροχῶν, διὰ χαρίτων. Πάντα ταῦτα εἰσὶ πλέον ἀναπόφευκτα ἵνα λειτουργήσῃ τυπικῶς τὸ Σύνταγμα καὶ ἵνα ὁ τόπος ὁπωσδήποτε ἔχει μίαν τυπικὴν Κυβέρνησιν. Διὰ νὰ διοικηθῶμεν κατὰ σκελετώδεις τινὰς συνταγματικοὺς καὶ κοινοβουλευτικοὺς ὅρους, ἀφοῦ ἡ οὐσία τοῦ Συντάγματος ἐλλείπει τελείως, δέον κατὰ τοιοῦτον τρόπον νὰ κινῶμεν τὴν πολιτικὴν μηχανὴν, ἥτις οὕτω κινουμένη, μόνον τὴν κακοδαιμονίαν τοῦ τόπου ἀπεργάζεται. Ἐντούτοις κοινὴν ἔχει τὴν ἀναγνώρισιν ἡ ἀρχὴ ὅτι: τὸ Σύνταγμα εἰλικρινῶς ἐφαρμοζόμενον παράγει πολιτικοὺς χαρακτῆρας, ἐνῷ ἐκ προνοίας δολιευόμενον ἀποβαίνει ἀνεξάντλητος πηγὴ διαφθορᾶς καὶ κακοηθείας, καταδουλούσης τὸ φρόνημα ἀρχόντων τε καὶ ἀρχομένων.

Εἴπομεν ὅτι ὁ πέπλος αἰρόμενος ὑπὸ τοῦ πνέοντος ἐκλογικοῦ ἀνέμου ἀποκαλύπτει εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ, πολυμόρφους τινὰς πολιτικοὺς ἄνδρας, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ δεύτερον συστατικὸν τοῦ ἱστοῦ ἐφ' οὗ πλέκεται τὸ δίκτυον τῆς πολιτικῆς τοῦ ἔθνους ὑπάρξεως καὶ διαπλάσσονται αἱ μέλλουσαι τύχαι αὐτοῦ. Ἐπωφελούμενοι τῆς εὐκαιρίας ἃς ῥίψωμεν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἓν βλέμμα.

Οἱ πολιτικοὶ οὗτοι ἄνδρες ἔχοντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ πολιτεύεσθαι ὡς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα καὶ δι' αὐτοῦ τείνοντες νὰ θεραπεύσωσιν ἀτομικὰ συμφέροντα, πρὸς τοῦτο τὸ τέλος καὶ μόνον κατονίζουσι τὴν ἐν τῇ πολιτικῇ σκηνῇ δρᾶσιν καὶ ἐνέργειάν του. Οὐδεμίαν πολιτικὴν ἀρχὴν πρεσβεύοντες ἄγονται καὶ φέρονται ὑπὸ τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος, τοῦτο δὲ καὶ μόνον κανονίζει τὴν πορείαν των καὶ τὴν στάσιν των. Ἂν διαιρῶνται οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες εἰς πολιτικὰ κόμματα καὶ ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτῶν διεξάγωσι λυσσώδη καὶ ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα, τὰ κόμματα ταῦτα δὲν γεννῶνται ὡς ἀλλοχοῦ ἐκ τῆς ἀντιθέσεως ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ὀκριβῶς ἐκ τῆς θαυμαστῆς συμφωνίας μεθ' ἧς

πάντες θέλουσι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, τὴν ἐξουσίαν δηλονότι, ἵνα ἐξ αὐτῆς τραφῶσι καὶ ἐκεῖνοι καὶ ὁ περὶ αὐτοὺς συρφετός. Δὲν εἰσέρχονται διὰ τῆς ψήφου τῶν πολλῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ἢ τῇ Κυβερνήσει, ὡς ἐνσάρκωσις μόνον ἀρχῶν, ἢ πρακτικῶν καὶ θεωρητικῶν γνώσεων, ἢ ὑπηρεσιῶν γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἀλλ' ὡς ἐνσάρκωσις φιλιῶν, συμφερόντων, εὐεργεσιῶν, ὑποσχέσεων ἢ κουμπαριῶν· ἵνα δὲ ἀνταποκριθῶσιν εἰς ὅλα ταῦτα, ἐκλέγουσι τὴν προσφορωτέραν θέσιν ἐν τοῖς κόμμασιν, ἵνα ἐξ αὐτῆς ἐκπληρώσωσιν ἀποτελεσματικώτερον τὴν ἀποστολήν των, ἕτοιμοι νὰ ἐγκαταλείπωσι τὴν θέσιν ἐκείνην ὁπόταν ὁ ἀνεμοδείκτης τοῦ συμφέροντός των δείξῃ ἄλλην. Ἡ ἐν τοῖς πολιτικοῖς κόμμασι θέσις τῶν ἡμετέρων πολιτευτῶν δὲν διαγράφεται ὑπὸ γενικῶν ἰδεῶν, ἀρχῶν καὶ φρονημάτων, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ συμφέροντος ἑκάστου κατὰ τὴν εὐρυτέραν τῆς λέξεως σημασίαν. Τὸ ζήτημα ὅθεν τῆς ὑπάρξεως καὶ διατηρήσεως πάσης Κυβερνήσεως, εἶναι ζήτημα χορτασμοῦ πλειοτέρων. Ταῦτα πάντα ἔχουσι δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἀνάγκην ἀποδείξεως, ἤδη μάλιστα ὁπόταν πνεύσας ὁ ἐκλογικὸς ἄνεμος ἀνεσήκωσε τὸν πέπλον καὶ ἔδειξεν εἰς ὅλους ἡμᾶς τὰ ἐλατήρια τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης κινήσεως τῆς πολιτικῆς μηχανῆς; Ἐὰν ὁ Θεὸς ἀπεράσιζε σήμερον νὰ σώσῃ τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῶν δεινῶν τῆς προσωπικῆς καὶ συμφεροντολογικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ εὑρεθῶσιν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς πέντε ἢ τρεῖς μόνον ἄνδρες ἀφωσιωμένοι εἰς τὸ κοινὸν ἀγαθὸν ἐδραζόμενον ἐν τῇ συνειδήσει των καὶ τῇ ἐνεργείᾳ των ἐπὶ ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν, ἀμφίβολον εἶναι καὶ ἂν εἷς μόνος Λὼτ εὑρίσκετο εἰς τὰ Σόδομα ταῦτα καὶ Γόμμορα τῆς ἰδιοτελοῦς ἀρχομανίας! Καὶ ἐντούτοις τὸ ἡμέτερον πολίτευμα ἵνα λειτουργήσῃ τελεσφόρως καὶ ἀποφέρῃ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, ἔχει πρωτίστως ἀνάγκην νὰ ἑδράζηται ἐπὶ τιμίων καὶ χρηστῶν πολιτευτῶν, τιθεμένων ὑπεράνω καὶ τῆς πολιτικῆς αὐτῶν ἀκόμη ὑπάρξεως τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας, τὴν ἀκεραιότητα τῶν θεσμῶν καὶ τὴν ἱερότητα τῶν πολιτικῶν πεποιθήσεών των. Ὅπου τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα ἐκαρποφόρησεν, ἐκαλλιεργήθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πολιτικῆς χρηστότητος καὶ ὅπου τὸ ἔδαφος τοῦτο μετεβλήθη εἰς τέλμα κακοηθείας, τὸ Σύνταγμα παρήγαγε τὴν κακοδαιμονίαν καὶ τὴν διαφθορὰν τοῦ ἔθνους. Ἡ Ἀγγλία πρόκειται ἀπόδειξις τοῦ πρώτου, ἡ Ἑλλὰς τοῦ δευτέρου.

Ἀλλ' εἴπομεν ὅτι ἔχομεν καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ὡς τρίτον καὶ ἀναπόφευκτον παράγοντα τῆς πολιτικῆς κινήσεως. Ἐν πολιτείᾳ ἐλευθέρᾳ, ἐν ᾗ τὰς κυβερνήσεις ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει, καταρτίζει ἡ ψῆφος τῶν πολιτῶν, οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν μετέχει τῆς πολιτικῆς, διότι πεπρωμένως καὶ ἄκων μετέχει ταύτης καὶ ἐνεργώτερον ἢ ὅσον νομίζει. Διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ ὅθεν τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἀποστολήν του ὁ λαὸς δέον νὰ ἔχῃ καὶ προσόντα τινὰ καὶ ἀρετήν τινα καὶ ἄσκησιν καὶ ἀνατροφὴν πολιτικήν· Ἀλλὰ ποῖος τις εἶναι ἐν Ἑλλάδι ὁ διὰ τῆς ψήφου του συμμετέχων τῆς διαπράξεως τῶν κοινῶν λαός; Τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τῆς ἑπομένης διαιρέσεως αὐτοῦ· ὁ λαὸς παρ' ἡμῖν συνίσταται ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων οἵτινες δρῶσιν ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ τῶν πολυαρίθμων οἵτινες ἀδρανοῦσι τελείως καὶ ὡς εἰπεῖν ἀσυνειδήτως ἄγονται καὶ φέρονται ὑπὸ τῶν ὀλίγων. Ἀλλὰ ποῖοι τινες εἰσὶν οἱ ὀλίγοι καὶ ποῖα τὰ ἐλατήρια τῆς δράσεώς των; Οἱ ὀλίγοι εἰσὶν ἐκεῖνοι οἵτινες ἀπαρτίζουσι τὸν πυρῆνα τῶν κατὰ τόπους κομμάτων, οἱ ὑπηρετοῦντες καὶ συντρέχοντες αὐτὰ ἐπ' ἀμοιβῇ ἢ προσδοκίᾳ ἀνταμοιβῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ἄλλων παρομοίων παροχῶν καὶ ὀφελημάτων. Περὶ ἕκαστον ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτευτὴν, συσπειροῦται μία σπεῖρα, συνισταμένη ἐκ τινων ἀέργων οὓς ὁ κομματάρχης διατρέφει εἴτε δι' ἄρτου εἴτε δι' ἐλπίδων ἐκ τινων θεσιθηρῶν οἵτινες ἐννοοῦσιν ὅτι μόνον διὰ τοῦ κόμματος δύναται ν' ἀνοιχθῇ δι' αὐτοὺς ὁ λειμὼν τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ· ἐκ τινων ἐπιτηδείων οἵτινες διὰ τοῦ κόμματος, ἐρχομένου εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐλπίζουσι νὰ κανονίσωσιν ἐκκρεμεῖς τινας λογαριασμούς των πρὸς τὸ δημόσιον τα μεῖον ἢ νὰ πραγματοποιήσωσι ἀτομικὰ αὐτῶν συμφέροντα· ἐκ τινων πάλληκαράδων, ἀξιούντων διὰ τοῦ κόματος νὰ ἐκφεύγωσι τῶν ὀνύχων τῆς δικαιοσύνης ὁπόταν ἐμπίπτωσιν εἰς αὐτοὺς ἐγκληματαοῦντες· ἐκ τινων φιλοδόξων ὑπηρετούντων τὸ κόμμα διὰ νὰ ἀναδειχθῶσι δι' αὐτοῦ ἐν συνεταιρισμῷ πρὸς τοὺς κομματάρχας καὶ ἐκ τινων κουμπάρων καὶ βαπτιστικῶν.

Πάντες οὗτοι, τῇ ἀληθείᾳ, δρῶσιν ἐν τῇ πολιτικῇ, συνέρχονται εἰς τοὺς προθαλάμους τοῦ κομματάρχου των. βουλεύονται περὶ τῶν κοινῶν καὶ ἐργάζονται εἰς ἐπικράτησιν τῶν ἰδεῶν των, αἵτινες εἰσὶν αἱ βλέψεις καὶ αἱ ἐπιθυμίαι των. Πῶς ἐξετάζονται ἐκεῖ μέσα τὰ πολιτικὰ πράγματα, πῶς συζητοῦνται τα πολιτικὰ συμφέροντα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς· οἱ κομματάρχαι οὐ μόνον εἰσὶν ἠναγκασμένοι ν' ἀκούωσι τὰ τερατωδέστερα τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ νὰ κατέρχωνται ἐν ταῖς ἰδέαις καὶ τῇ γλώσσῃ μέχρι τῶν ἰδεῶν καὶ τῆς γλώσσης τῶν πελατῶν των· νὰ διαστρέφωσιν αὐτὴν τὴν διάνοιάν των καὶ νὰ ἐπιτηδεύωνται τοὺς τρόπους τῶν καπηλείων· Ὁ ἀναστρεφόμενος τοὺς κύκλους τούτους δύναται νὰ παθῇ ὅ, τι ἔλεγεν ὁ Αἴνε πρὸς τὸν φίλον του Θεοφ. Γωτιὲ ἐπισκεφθέντα αὐτόν: «νὰ μὴ ἀπορήσῃς ἂν ἀκούσῃς νὰ σοὶ εἴπω ἀνοησίας· ἦτο πρὸ ὀλίγου ἐδῶ ὁ βουλευτὴς κ. Ξ. καὶ ἀντηλλάξαμεν τὰς ἰδέας μας.» Ἐντούτοις οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἀναδεικνύουσι τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῶν κανονίζουσι τὴν πολιτικὴν πορείαν τῶν πολιτευτῶν· διότι ἡ πολυαριθμος μερὶς τοῦ ἔθνους, τὸ δεύτερον δηλ. μέρος τῆς ἄνω διαιρέσεως τοῦ λαοῦ, ἀδρανεῖ τελείως, ἐστὶν, ὡς πρὸς τὰ πολιτικὰ καὶ τὰς τύχας τοῦ ἔθνους, ἀσυνείδητος ὄγκος, ἄνευ συναισθήσεως τινος καθήκοντος, ἄνευ φιλοτιμίας, ὄγκος πεπληρωμένος ἐκ μικρῶν καὶ στενῶν ἰδεῶν, ἐκ δειλίας, ἐξ ἰδιοτελείας καὶ ἐξ ἐγωϊσμοῦ.

Ἀλλὰ ποία τις εἶναι ἡ πολυάριθμος αὕτη μερίς; Εἰσὶν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι καὶ ἐναποταμιεύοντες, οἱ ζῶντες ἐκ τῆς ἐργασίας ἢ τοῦ εἰσοδήματός των, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ ἔμποροι, οἱ κτηματίαι, ἐν ἑνὶ λόγῳ ἡ μέση λεγομένη τάξις τοῦ λαοῦ, οἱ λεγόμενοι συνετοὶ καὶ τίμιοι, οἱ ἔχοντες τί νὰ χάσωσιν. Τί πράττει παρ' ἡμῖν ἡ τάξις αὕτη, ἥτις πανταχοῦ ἐξασκεῖ σωτηρίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν τυχῶν τοῦ τόπου; Οὐδέν, ἀπολυτως οὐδέν. Περιμένει νὰ μαγειρευθῶσι τὰ πράγματα παρὰ τῆς ὀλιγαρίθμου ἐκείνης μερίδος περὶ ἧς ἀνωτέρω εἴπομεν, στέργει αὐτὰ ἀνεξετάστως καὶ αὐτομάτως ἀκολουθεῖ τὸν δρόμον ὃν διαγράφουσι τὰ συμφέροντα καὶ αἱ βλέψεις τῶν ὀλίγων. Ποῖοι εἶναι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς μερίδος ταύτης ἐν τῷ κοινοβουλίῳ; δὲν ἔχει τοιούτους! ποῖοι εἰσὶν οἱ περὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων ἰδέαι αὐτῆς; δὲν ἔχει τοιαύτας! ποία εἶναι ἡ ἐπιρροὴ αὐτῆς ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς πολιτείας; Οὐδεμία! Τί εἶναι τέλος πάντων οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; εἰσὶ τὰ βωβὰ καὶ κωφὰ πρόσωπα τῆς κωμωδίας ἥτις παίζεται ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς. Τί ἐδύνατο νὰ ἦνε ἡ τάξις αὕτη; τὸ πᾶν! τί δὲ νὰ ἐπιφέρῃ ἡ ἐνέργεια αὐτῆς; τὴν σωτηρίαν τοῦ τόπου! διατί δὲν τὸ πράττει; μήτε αὐτὴ γνωρίζει τοῦτο!

Ἰδοὺ λοιπὸν ἐν ὅλῃ τῇ γυμνότητι αὐτῶν, τὸ ἡμέτερον πολίτευμα, οἱ ἡμέτεροι πολιτευταὶ καὶ ὁ λαὸς, οἱ τρεῖς δηλονότι παράγοντες τῆς πολιτικῆς τοῦ ἔθνους ὑπάρξεως· ἐὰν μὲ τοιοῦτον πολίτευμα, μὲ τοιούτους πολιτευτὰς καὶ τοιοῦτον λαὸν δυνάμεθα νὰ κυβερνηθῶμεν συνταγματικῶς δὲν εἶναι ἀνάγκη να εἴπωμεν ἡμεῖς, τὸ λέγει διὰ μυρίων στομάτων ἡ πολιτικὴ τοῦ τόπου κατάστασις· θὰ τὸ εἴπῃ δὲ μετ' ὀλίγον ἡ καταστροφὴ ἥτις μᾶς ἀναμένει, πρὸς ἣν τὸ ἔθνος φέρεται ἀκατασχέτως. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν, καὶ τὸ ὁποῖον ὀλίγοι ἔχουσι τὸ θάρρος νὰ ἐκστομίσωσιν, μ' ὅλον ὅτι τὸ αἰσθάνονται πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ συνειδήσει των, εἶναι ἡ ἑξῆς φοβερὰ ἀλήθεια: ὅτι μὲ τὸ πολίτευμα ἡμῶν, τοὺς πολιτευτὰς καὶ τὸν λαὸν οὐὲν δυνάμεθα νὰ αὐτοδιοικηθῶμεν ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη, χωρὶς νὰ καταστραφῶμεν ἐντελῶς καὶ ὅτι ἀντὶ νὰ ἐργαζώμεθα ὅπως ὑπαγάγωμεν καὶ ἄλλους ὁμοφύλους ὑπὸ τὸ ἡμέτερον πολιτικὸν σύστημα, εἶναι καιρὸς νὰ ζητήσωμεν νὰ ὑπαχθῶμεν ὑπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν διοίκησιν πεπολιτισμένου τινὸς Κράτους, ὅπερ νὰ ποιμάνῃ ἡμᾶς ἐπί τινα χρόνον ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς σκεύη κεραμέως καὶ μᾶς διδάξῃ τοὺς ὅρους τοῦ αὐτοδιοικεῖσθαι καὶ τοῦ ὑπάρχειν πολιτικῶς. Προτιμητέα ἡ τυραννία τῆς ἀκολασίας: ἡ τυραννία τοὐλάχιστον μᾶς ἐμπνέει τὴν ἀηδίαν τῆς δουλείας, ἐνῷ ἡ ἀκολασία μᾶς ἐμπνέει τὴν ἀηδίαν τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ ἀξία τῆς ἐλευθερίας.

Α'.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐδοξάσθη πρὸ πάντων διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνάς του. Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐκπολιτίσαντες τὴν ἀνθρωπότητα. «Ἄνευ τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγώνων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, λέγει ὁ Βολταῖρος, ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἦτο εἰσέτι δεδυθισμένη εἰς τὸ σκότος τῆς δουλείας, τῆς ἀμαθίας καὶ τῆς βαρβαρότητος.» Ἡ ἐλευθερία, ὅταν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ διανοίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶχε τὴν ἠθικὴν ἐκείνην ἀξίαν καὶ ἀληθῆ ἔννοιαν, ἣν αὕτη ἔχει πάντοτε παρὰ τοῖς ὑγιαίνουσι καὶ σωφρονοῦσι λαοῖς, ἀνέδειξε καὶ προήγαγεν αὐτόν, κατέστησε δὲ τὸν ἐνδοξότερον λαὸν τῆς ἱστορίας. Ὅταν δὲ τὸ περὶ ἐλευθερίας αἴσθημα καὶ ἡ περὶ αὐτῆς ἰδέα παρήκμασαν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ διανοίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τότε ἡ διαφθορὰ, φέρουσα τὸ προσωπεῖον τῆς ἐλευθερίας, παρέστη παρὰ τῷ λαῷ ὡς αὐτὴ ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία καὶ προήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν ἠθικὴν ταπεί-

νωσιν. τὴν παρακμὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ὑποδούλωσιν. Προάγγελος τῆς παρακμῆς λαοῦ τινος εἶναι ἡ διαφθορά, ἐμφανιζομένη μὲ τὸ προσωπεῖον τῆς ἐλευθερίας, ἣν οὗτος ὑπολαμβάνει καὶ πιστεύει ὡς τὴν ἐλευθερίαν αὐτήν. Ἡ ἀξία τῆς ἐλευθερίας εἶναι πάντοτε ἀνάλογος πρὸς τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν περὶ αὐτῆς ἰδέαν τῆς κοινωνίας. Ἡ ἀξία τουτέστι τῆς ἐλευθερίας εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐκτίμησίν της. Ἐὰν τὰ κοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ ἤθη ἦναι ὑγιῆ, τότε ἡ ἐλευθερία ἐκτιμᾶται κατὰ τὴν ἠθικὴν αὐτῆς ἀξίαν καὶ θεωρεῖται ὡς μέσον προόδου καὶ πολιτισμοῦ· ἐὰν δὲ ταῦτα ἦναι διεφθαρμένα, τότε αὕτη ἐκτιμᾶται ὡς προνόμιον τοῦ πράττειν ὅ,τι ἂν βούληται ἕκαστος καὶ θεωρεῖται ὡς μέσον ἀκολασίας καὶ διαφθορᾶς. Ἡ ἀξία τῆς ἐλευθερίας εἶναι πρόσετι ἀνάλογος καὶ πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτῆς. Καθὼς δὲ ὁ πλοῦτος, ἐὰν μὲν χρησιμεύῃ πρὸς ἀγαθόν, εἶναι κάλλιστος, ἐὰν δὲ πρὸς ἀκολασίαν καὶ διαφθοράν, καθίσταται ὀλέθριος, οὕτω καὶ ἡ ἐλευθερία, ἀναλόγως τῆς περὶ αὐτῆς ἰδέας καὶ χρήσεως, καθίσταται εὐεργετικὴ ἢ ὀλεθρία διὰ τὰς κοινωνίας καὶ τὰ ἔθνη. Σημειωτέον ἐν τούτοις ὅτι ἡ καλὴ χρῆσις τῆς ἐλευθερίας εἶναι πάντοτε δύσκολος. «Τῆς ἐλευθερίας, λέγει ὁ πολιτικοφιλόσοφος Μοντέσκιος, τὸ μὲν ὄνομα γλυκύ, ἡ δὲ χρῆσις δύσκολος καὶ ἡ κατάχρησις πικρά». Ἡ ἀξία ἑπομένως τῆς ἐλευθερίας εἶναι πάντοτε σχετικὴ πρὸς τὴν περὶ αὐτῆς ἰδέαν καὶ ἐκτίμησιν τῆς κοινωνίας καὶ πρὸς τὴν τοιάνδε ἢ τοιάνδε χρῆσιν αὐτῆς. Ἀγαθὴ δὲ χρῆσις τῆς ἐλευθερίας εἶναι ἡ σύμφωνος πρὸς τὴν λογικὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ἐναντίον δὲ ἀποτελεῖ κατάχρησιν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἡ ἐλευθερία εἶναι ἐκείνη ἥτις, ὡς εἴρηται, ἀνέδειξε καὶ ἐδόξασε τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ὅταν οὗτος εἶχεν ὀρθὴν καὶ ἀληθῆ περὶ αὐτῆς ἰδέαν καὶ ἐξετίμα αὐτὴν κατὰ τὴν ἠθικὴν αὐτῆς ἀξίαν καὶ τὴν εὐεργετικὴν καὶ ἀγαθὴν ἐπὶ τῆς κοινωνίας ἐπίδρασιν, ἐποίει δὲ οὗτος σύμφωνον πρὸς ταῦτα χρῆσιν αὐτῆς, ἡ ἐλευθερία εἶναι καὶ ἐκείνη, ἥτις ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν παρακμὴν καὶ τὴν διαφθορὰν καὶ τὴν ὑποδούλωσιν, ὅταν οὗτος εἶχε ψευδῆ περὶ αὐτῆς ἰδέαν καὶ ἐποίει κατάχρησιν αὐτῆς, νομίζω ὅτι ἐλευθερία ἐστὶν ἡ ἔκλυσις καὶ ἡ ἀκολασία καὶ ἡ θεραπεία πάσης ὀρέξεως, ἐποίει τοῦτέστιν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἰδέας ταύτας χρῆσιν αὐτῆς. Ἡ περὶ τῆς ἐλευθερίας λοιπὸν ἰδέα καὶ ἐκτίμησις, ἥτις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἡ σύμφωνος πρὸς ταῦτα χρῆσις αὐτῆς ἀποτελοῦσι τὴν πραγματικήν της ἀξίαν.

Ἀνάλογος ἑπομένως πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐλευθερίας εἶναι καὶ ἡ ποιότης τῶν περὶ αὐτῆς ἰδεῶν τῆς κοινωνίας καὶ τἀνάπαλιν. Αἱ ἠθικῶς ὑγιαίνουσαι καὶ σωφρονοῦσαι κοινωνίαι ἔχουσιν ὑψηλὴν καὶ ἀληθῆ περὶ ἐλευθερίας ἔννοιαν καὶ ἰδέαν καὶ ἐκτιμῶσιν αὐτὴν κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἀξίαν. Αἱ δὲ διεφθαρμέναι κοινωνίαι ἔχουσι πάντοτε ταπεινὴν καὶ ἐσφαλμένην περὶ αὐτῆς ἰδέαν καὶ ἔννοιαν καὶ νομίζουσιν ὅτι ἐλευθερία ἐστὶ τὸ πραγματοποιεῖν ἕκαστον ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ἁπάσας τὰς ὀρέξεις καὶ ἐπιθυμίας αὐτοῦ καὶ τὸ ποιεῖν ὅ,τι ἂν βούληται, ὁπότε οὐδεὶς εἶναι πράγματι ἐλεύθερος, κατάρχει δὲ γενικὴ τυραννία καὶ δουλεία. «Ἡ γὰρ ἄγαν ἐλευθερία, λέγει ὁ Πλάτων, ἔοικεν οὐκ' εἰς ἄλλο ἢ εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλειν καὶ ἰδιώτῃ καὶ πόλει». Ὁ δὲ Βοσσουέτος λέγει, «ὅπου ἕκαστος πράττει ὅ,τι θέλει, οὐδεὶς εἶναι ἐλεύθερος· ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει κύριος, πάντες εἶναι τύραννοι καὶ δοῦλοι συγχρόνως». Αἱ διεφθαρμέναι κοινωνίαι πιστεύουσιν, ὅτι ἐλευθερία ἐστὶν ἡ προσωπιδοφόρος διαφθορά, ἥτις φέρουσα τὸ προσωπεῖον τῆς ἐλευθερίας, παρίσταται ὡς αὐτὴ ἡ ἐλευθερία. Ἡ προσωπιδοφόρος αὕτη ἐλευθερία ἀπειλεῖ πάντοτε αὐτὴν τὴν ὕπαρξιν τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους. Αὕτη ἀποπλανᾷ τὸν λαὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε αὐτὸς καταντᾷ ἐπὶ τέλους νὰ παραδεχθῇ καὶ νὰ πιστεύῃ αὐτὴν ὡς τὴν ἀληθῆ ἐλευθερίαν, καταντᾷ νὰ πιστεύῃ ὅτι ἐλευθερία ἐστὶν ἡ διαφθορὰ καὶ ἀκολασία, δουλεία δὲ τὸ ἐναντίον.

Σύμφωνος πάντοτε πρὸς τὴν περὶ ἐλευθερίας ἰδέαν καὶ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς εἶναι καὶ ἡ πολιτικὴ κατάστασις τοῦ ἔθνους. Ἐὰν ἡ περὶ ἐλευθερίας ἰδέα καὶ ἐκτίμησις ἦναι ὑψηλὴ καὶ ἀληθής, τότε ἄριστη εἶναι καὶ ἡ πολιτικὴ κατάστασις τοῦ λαοῦ· ἐὰν τοὐναντίον ἦναι ταπεινὴ καὶ ψευδής, τότε προαναγγέλλει ταπείνωσιν καὶ παρακμήν. Καὶ ὅταν μὲν ἡ περὶ αὐτῆς ἰδέα καὶ ἐκτίμησις ἦναι ὑψηλὴ καὶ ἀληθής, τότε αὕτη ἀποκτᾶται δι' ἀγώνων καὶ θυσιῶν καὶ διατηρεῖται διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς φρονήσεως· ὅταν δὲ ἡ περὶ αὐτῆς ἰδέα καὶ ἐκτίμησις ἦναι ταπεινὴ καὶ ψευδής, τότε ἀποκτᾶται λίαν εὐκόλως καὶ ἀπόλλυται εὐκολώτερον, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία. Εἰς ταῦτα πάντα συντελεῖ ἡ ἠθικὴ κατάστασις τοῦ λαοῦ. Ἡ ἠθικότης προάγει τὴν ἐλευθερίαν, ἡ δὲ καλὴ χρῆσις αὐτῆς προάγει τὴν ἠθικότητα τοῦ λαοῦ, ἡ δὲ διαφθορὰ προπαρασκευάζει τὴν παρακμήν, καὶ ἡ κατάχρησις τῆς ἐλευθερίας προπαρασκευάζει τὴν βασιλείαν τῆς δουλείας. Ταῦτα εἰσὶν ἀλήθειαι ἱστορικαί, ταῦτα εἰσὶ νόμοι τῆς ἱστορίας.

Ἡ ἀξία λοιπὸν τῆς ἐλευθερίας ἐκτιμᾶται πάντοτε ἀναλόγως τῆς ἠθικότητος τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ἡ ἠθικότης αὕτη προοδεύει, κατὰ τοσοῦτον αὐξάνει καὶ ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἑπομένως ἡ ἀξία αὐτῆς· ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ἠθικότης ἐλαττοῦται, κατὰ τοσοῦτον καὶ ἡ ἐκτίμησις καὶ ἡ ἀξία αὐτῆς ἐλαττοῦνται. Διὰ τοῦτο ἡ ἐλευθερία προοδεύει ἢ ὀπισθοδρομεῖ, ἐφ' ὅσον προοδεύει ἢ ὀπισθοδρομεῖ καὶ ἡ ἠθικότης τοῦ ἔθνους.

Ἡ δὲ πρόοδος τῆς ἠθικότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας εἶναι πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐν ἑπομένῳ ἄρθρῳ θέλομεν ὑποστηρίξει δι' ἱστορικῶν γεγονότων πάσας τὰς ἀνωτέρω ἀληθείας, καὶ ἐν μεθεπομένῳ θέλομεν ἐξετάσει τὰ τῆς παρ' ἡμῖν ἐλευθερίας.

Ι. Α. Γ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀνηγγέλθη ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι οἱ ὑποψήφιοι τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐν τῷ νομῷ ἡμῶν κ. κ. Λεωνίδας Πετιμεζᾶς, Ἀντών. Ῥικάκης καὶ Γεώργιος Κρεστενίτης μετέστησαν εἰς τὰς τάξεις τῶν ὑποψηφίων τῆς συμπολιτεύσεως καὶ μετὰ τούτων ἀπήρτησαν συνδυασμὸν ἐκλογικῶν κεφαλαίων. Τὸ ἄγγελμα τοῦτο ἐνεποίησε κατάπληξιν εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν ἀντιπολιτευτικοὺς κύκλους, διότι ἡ μετάστασις τῶν ἀνωτέρω κυρίων ἐγένετο ὑπὸ χειρίστους ὅρους. Ἡμεῖς οἵτινες γνωρίζομεν καλῶς ποῖα ἐλατήρια διαγράφουσι συνήθως τὴν πολιτικὴν πορείαν τῶν ἡμετέρων πολιτευτῶν, τὸ πρᾶγμα ἐθεωρήσαμεν συνηθέστατον καὶ φυσικώτατον. Οἱ ἡμέτεροι ὑποψήφιοι ἔκριναν ὅτι ἐξησφάλιζον πλειότερον τὴν ἐκλογικὴν ἐπιτυχίαν των ἐν τῷ νέῳ συνεταιρισμῷ καὶ ἁπλούστατα καὶ ἀφελέστατα προσεχώρησαν εἰς αὐτόν. Περὶ τούτου πολλὰ ἐξεθέσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τοῦ «Φορολογουμένου,» πλειότερα δὲ εἰς τὸ παρὸν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ, εἰς αὐτὸ δὲ παραπέμπομεν τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν.

— Τὰ θέματα ἅτινα παρέχει ὁ τόπος πρὸς συζήτησιν εἰς τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰσὶν τὰ ἑξῆς: Αἱ τύχαι τῆς σταφίδος, αἱ πυρκαϊαὶ τῶν δασῶν, οἱ φόνοι, ἡ λειψυδρία, ἡ οἰκτρὰ κατάστασις τῆς πόλεως ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν καὶ τὰ τῶν συνδυασμῶν τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν· Ἐκ τῶν θεμάτων τούτων δύναταί τις νὰ ἐννοήσῃ πόσον ὁ βίος μας εἶναι τερπνὸς καὶ ποῖα ἔχει θέλγητρα.

— Οἱ τραγικώτεροι φόνοι ἐγένοντο παρ' ἡμῖν συμβάντα τοῦ συνήθους βίου καὶ φυσικώτατα, ὥστε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἐμποιοῦσιν ἡμῖν πλέον ἐνταῦθα τὴν ἐντύπωσιν ἣν ἔπρεπε νὰ ἐμποιῶσιν· οὐδὲ δυνάμεθα διὰ τὴν συχνότητα αὐτῶν ν' ἀναγράφωμεν τὰς αἰτίας των καὶ τὰς περιστάσεις ὑφ' ἃς τελοῦνται. Μετὰ μεσημβρίαν τῆς π. Τρίτης κατὰ τὴν θέσιν Μέτα Ἐτιστὶς ἔξωθεν τῆς πόλεως δύο ὁμιλοι ἀμπελοφυλάκων, ἀντίζηλοι καὶ ἀντίπαλοι πρὸς ἀλλήλους συνεπλάκησαν δι' ὅπλων, ἤκαψαν τουφέκι, ἔρριψαν κατ' ἀλλήλων περὶ τοὺς εἴκοσι πυροβολισμοὺς ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὁ θάνατος ἑνὸς, ὁ καίριος τραυματισμὸς δύο μαχητῶν καὶ ὁ ἐλαφρότερος ἄλλων δύο. Τὴν νύκτα τῆς ἰδίας ἡμέρας κατὰ τὴν πανήγυριν ἐν Γηροκομείῳ ὅπου πολὺς κόσμος εἶχε συναθροισθεῖ, οἱ φρουροὶ τῆς τάξεως, εἷς δηλονότι κλητὴρ καὶ εἷς ἐνωματάρχης τῆς χωροφυλακῆς, βλέποντες ὅτι ἡ πανήγυρις ἔβαινεν εἰς τὸ τέλος της ἐν ἡσυχίᾳ καὶ τάξει καὶ ὅτι δὲν ἤθελεν αἱματωθεῖ, ἔκριναν ὅτι τοῦτο ἤθελεν ἀποτελέσει ἀνωμαλίαν ἀφόρητον· διεπληκτίσθησαν ὅθεν πρὸς ἀλλήλους καὶ ὁ κλητὴρ ἐτραυμάτισε διὰ μαχαίρας κατὰ τὴν κοιλίαν τὸν ἐνωματάρχην ὅστις ἐκ τοῦ τραύματός του κινδυνεύει τὸν ἔσχατον κίνδυνον.

— Παρὰ πολλῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν οἵτινες ἔτυχε κατὰ τὸ θέρος τοῦτο νὰ ταξειδεύσωσιν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς «Πανελληνίου Ἀτμοπλοΐας ἑταιρίας» τῆς ἐξωτερικῆς γραμμῆς θερμῶς παρεκλήθημεν ν' ἀναγράψωμεν δημοσίᾳ τὴν ἄκραν αὐτῶν εὐαρέσκειαν καὶ τὰς πολλὰς εὐχαριστίας των ἀνθ' ὧν περιποιήσεων ἔτυχον ταξειδεύοντες διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τούτων. Πολλοὺς ἠκούσαμεν μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὁμιλοῦντας περὶ τῆς ἀμέμπτου καθαριότητος τῶν σκαφῶν, τῆς εὐγενείας τῶν πλοιάρχων καὶ τοῦ ἄλλου ἀνωτέρου προσωπικοῦ, περὶ τῆς προθυμίας τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, περὶ τῆς ἐξαιρέτου τροφῆς καὶ λοιπά. Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ταξειδεύσαντες δίς φέτος διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τούτων εὐχαρίστως δυνάμεθα νὰ ἐπιμαρτυρήσωμεν τὴν ἄνω δήλωσιν τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν καὶ νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι οἱ ταξειδιῶται ἐν τοῖς ἀτμοπλοίοις ἐκείνοις ἀπολαμβάνουσιν ἄνεσιν καὶ εὐμάρειαν ἣν δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι παρὰ τοῖς ἀλλοδαποῖς ἀτμοπλοίοις. Τοῦτο κατενόησαν ἤδη οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ἕλληνες οἵτινες κατὰ προτίμησιν ἐκλέγουσι τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα ταξειδεύοντες ἢ μεταβιβάζοντες ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐμπορεύματα. Μετὰ χαρᾶς ἀναγράφομεν πάντα ταῦτα, συγχαίρομεν δὲ τὴν Ἑταιρίαν, διότι μετὰ τιμῆς περιάγει ἀνὰ τοὺς λιμένας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν.

— Ὁ ὑπουργὸς Κ. Κανακάρης διὰ τηλεγραφήματός του πρὸς τὴν κ. σύζυγόν του ἀναιρεῖ τὰ περὶ συγκροτηθέντος ὑπουργικοῦ συνδυασμοῦ δημοσιευθέντα ἐν ταῖς σημεριναῖς Ἀθηναϊκαῖς ἐφημερίσιν ἀποκαλῶν αὐτὰ ψευδέστατα.

— Παρακαλοῦμεν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐνταῦθα Τηλεγραφείου νὰ ἐπιστήσῃ πλειοτέραν προσοχὴν εἰς τὴν ταχείαν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν τῶν τηλεγραφημάτων, δι' ὧν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸ ἐμπόριον κινεῖται, διότι περὶ τούτου πολλὰ ἀνεκοινώθησαν ἡμῖν παράπονα. Χθὲς πέμπτην π. χ. περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ τηλεγραφεῖον Πατρῶν δὲν ὑπῆρχεν ὑπάλληλος πρὸς παραλαβὴν τῶν τηλεγραφημάτων, οὕτω ἠναγκάζοντο πλεῖστοι ὅσοι ἀποστολεῖς νὰ περιμείνωσι μίαν ὥραν καὶ ἡμίσειαν, μέχρις οὗ ἔλθῃ ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος καὶ παραλάβῃ τὰ τηλεγραφήματά των. Τοιοῦτον τι μόνον εἰς τὰ χωρία εἶναι ἀνεκτὸν νὰ γίνεται οὐχὶ δὲ ἐν Πάτραις καὶ κατὰ μῆνα Αὔγουστον.

— Ἡ ἀποξήρανσις τοῦ εἰς τοὺς ἅλωνας ἐκτεθειμένου ἀκόμη σταφιδοκάρπου ἐνταῦθα βαίνει πρὸς τὸ τέλος βοηθουμένη ὑπὸ καιροῦ θερμοῦ καὶ ξηροῦ· ὀλίγας ἔτι ἡμέρας παρομοίου καιροῦ καὶ ὁλόκληρος ἡ ἐσοδεία μας ἐξασφαλίζεται.

— Δυστυχῶς τὸ ζήτημα τοῦ πρὸς ἄρδευσιν ὕδατος δὲν ἐκανονίσθη μέχρι τοῦδε καὶ κατὰ τὴν διανομὴν αὐτοῦ λαμβάνουσιν ἐνταῦθα χώραν μεσ-

γάλαι καταχρήσεις καὶ ἄδικοι ζημίαι. Μανθάνομεν ὅτι ὁ δημοτικὸς μηχανικὸς κ. Σπ. Τζέτζος ὑπέβαλεν μακρὰν ἔκθεσιν πρὸς τὸν κ. Νομάρχην περὶ ἀσφαλεστέρου τρόπου διανομῆς τοῦ ὕδατος ἐκείνου, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Εἶναι, τῇ ἀληθείᾳ, λαμπρόν, ὅτι ζήτημα ἁπλούστατον, μεγάλης δὲ σημαντικότητος διὰ τὸν τόπον δὲν κατωρθώθη νὰ λυθῇ, ὅπερ μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν ἐνταῦθα ἀρχῶν.

— Κατὰ πληροφορίας ἐξ Ὀλασιγκτῶνος, τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἐν τῇ Γερουσίᾳ νομοσχέδιον, δι' οὗ ὁλοσχερῶς καταργεῖται ὁ δασμὸς τῆς Ἑλληνικῆς σταφίδος καὶ τῶν σπόγγων ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ὡρίσθη ὅπως ψηφισθῇ τὴν 27 Αὐγούστου.

— Διὰ τῶν τελευταίων διδασκαλικῶν μεταβολῶν ἐν τοῖς ἐνταῦθα δημοσίοις ἐκπαιδευτηρίοις ἀπελύθη ὁ σχολάρχης κ. Χρύσανθος Ἀντωνιάδης, μοναχός, περὶ οὗ τόσα κάλλιστα συστατικὰ ἀνακοινοῦνται ἡμῖν. Κατηρτισμένος ἄριστα εἰς τὴν φιλολογίαν ἦ, ἐγένετο διδάκτωρ ἐν Γερμανίᾳ, ἐπιμελὴς καὶ φιλόπονος, ἀφωσιωμένος δὲ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος εἶχε προσελκύσει τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν συναδέλφων καὶ τῶν πριστάμενών του· ἐνῷ δ' εὐλόγως ἀνεμένετο ἡ προαγωγὴ αὐτοῦ, ὡς ἀμοιβὴ τῆς ἐπιδόσεώς του εἰς τὸ ἔργον του, ἀπελύθη ἵνα μαρανθῇ ὁ ζῆλος αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνων οἵτινες μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον καλλιεργοῦσι τὸν ἀγρὸν τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐλπίζομεν ὅτι θέλει ἐπανορθώσει ἀδικίαν ἣν ἴσως ἀκουσίως διέπραξε πρὸς τὸν χρηστὸν καὶ ἱκανὸν διδάσκαλον.

— Διεβιβάσθη ἡμῖν φιλικῶς, πρὸς δὲ καὶ αὐθεντικῶς ὅτι τὴν συγκροτηθησομένην ἐνταῦθα πρότυπον τῶν θηλέων σχολὴν θέλει διευθύνει ἡ διακεκριμένη διευθύντρια τοῦ πρώην ἐν Κερκύρᾳ Ἀρσακείου κυρία Πέρβελη, ἥτις προσλαμβάνει καὶ διδασκαλίσσας ἀρίστας. Ἐκ δὲ ὧν δημοδιδασκάλων ὁ μὲν κ. Καραντσίνης μετατίθεται τῇ αἰτήσει του εἰς Πύργον· ὁ κ. Ἀνδρικόπουλος λαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γ'. δημοτικοῦ σχολείου ἐνταῦθα καὶ οἱ Φωτόπουλος, Παππαγιαννακόπουλος καὶ Παπαμουσουλιώτης τοποθετοῦνται ἐν Πάτραις.

— Συμπληροῦντες, κάθ' ἃ ὑπεσχέθημεν τὰ περὶ μεταβολῶν εἰς τὰ ἐνταῦθα ἐκπαιδευτήρια τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, γνωρίζομεν τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν ὅτι ἐκ μὲν τοῦ Α'. Γυμνασίου μετετέθησαν ὁ καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν κ Καραντζῆς, ὁ τῶν Φυσικῶν κ. Στέφ. Κώνας καὶ ὁ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς φιλολογίας κ. Σπυρίδων Λούγαρης. Ἀντὶ τούτων δὲ ἐτοποθετήθησαν εἰς τὸ αὐτὸ Γυμνάσιον ὁ ἐν τῷ Β. Γυμνασίῳ Π. Πατζῆς καὶ ὁ Γεώργιος Ἀθανασιάδης τῶν μαθηματικῶν, υἱὸς τοῦ ἐνταῦθα δικηγόρου κ. Ἀθανασιάδου. Εἰς ἀμφότερα δὲ τὰ Γυμνάσια ὅπως διδάσκῃ τὴν πειραματικὴν φυσικὴν ἢ φυσικὴν ἱστορίαν ὁ συμπολίτης ἡμῶν κ. Ἀνδρέας Σταυρόπουλος ἀδελφὸς τοῦ δικηγόρου κ. Δημητρίου Σταυροπούλου. Εἰς δὲ τὸ Β. Γυμνάσιον ἀντὶ τοῦ κ. Βουτσινᾶ, προαχθέντος εἰς γυμνασιάρχην τοῦ αὐτοῦ Γυμνασίου ἐτοποθετήθη ὁ συμπολίτης ἡμῶν κ. Ἄγγελος Νικολόπουλος καὶ ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ Α. μετατεθέντος Πατζῆ, ὁ ὡσαύτως συμπολίτης κ. Ἀνδρέας Ἀχιλλείου. Ὡς Σχολάρχαι δὲ ἐτοποθετήθησαν ἐνταῦθα δύο ἐντόπιοι· καὶ ἐν μὲν τῷ Α' σχολαρχείῳ ὁ κ. Δημ. Λαγογιάννης, καὶ εἰς τὸ Γ. ὁ κ. Γεώργιος Ἀντωνόπουλος, μένοντος ἐν τῷ Β. τοῦ κ. Ἀποστόλου καὶ τοποθετηθέντος ἀπὸ τοῦ Α. εἰς τὸ ἀρτισύστατον Δ. τοῦ κ. Κωνσταντόπουλου. Ἐκ τῶν δημοδιδασκαλικῶν δὲν ἔχομεν ἄχρι τοῦδε εἰμὴ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐντοπίου Νικολάου Παπαναγιώτου εἰς τὸ Α. δημοτικὸν Σχολεῖον τῶν ἀρρένων ἀντὶ τοῦ κ. Νικολάου Βούλτσου τοποθετηθέντος εἰς τὸ Δ'. καὶ τὴν προαγωγὴν τοῦ ὡσαύτως ἐντοπίου κ. Γεωργίου Κυριακοπούλου ὡς διευθυντοῦ τοῦ πέμπτου δημοτικοῦ σχολείου ἀντὶ τοῦ κ. Φέτση, ζητήσαντος καὶ λαβόντος μετάθεσιν. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων προσώπων συνάγεται ὅτι ὁ κ. Καλαχάρης ἀνελθὼν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἠθέλησε νὰ φανῇ εὐεργετικὸς εἰς τοὺς ἔξω τῆς πατρίδος τοῦ ὑπηρετοῦντας καὶ συνήγαγεν ἐκ τούτων ἐνταῦθα ὅσους ἐπέτρεπεν ἡ ὑπηρεσία ἐντοπίους. Δὲν δικαιολογεῖται λοιπὸν οὐδὲν παράπονον ἢ μεμψιμοιρία τόσον διὰ τοὺς μεταβαλόντας τοποθέτησιν μὴ ἐντοπίους, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ Γυμνασίῳ προαγωγὴν ὡς γυμνασιάρχου τοῦ κ. Βουτσινᾶ. Καθ' ὅσον πάντες οἱ διδάσκοντες καθηγηταὶ εἶναι δυνάμει καὶ γυμνασιάρχαι, ὅπως καὶ πάντες οἱ πρωτοδίκαι καὶ ἐφέται εἶναι δυνάμει καὶ πρόεδροι. Τοῦ Νόμου λοιπὸν μὴ ἀπαιτοῦντος πρὸς προαγωγὴν εἰμὴ πενταετῆ καθηγητικὴν ὑπηρεσίαν, τοῦ δὲ κ. Βουτσινᾶ ἔχοντος ὀκταετῆ τοιαύτην, ἦν πλέον δικαίωμα τοῦ ὑπουργοῦ ἡ ἐκλογὴ τοῦ προσώπου.

Ἀπὸ τοιαύτης περιωπῆς ἐξετάζων πάντοτε ὁ «Φορολογούμενος» πᾶν προσωπικὸν ζήτημα, κατορθοῖ νὰ τηρῇ τὴν θέσιν αὐτοῦ ὑψηλότερον τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, καὶ τῶν συγκρουομένων ἀτομικῶν συμφερόντων. Διὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ παρατηρήσῃ ἐνταῦθα εἶναι ὅτι οἱ ἐμπεπιστευμένοι τὴν ἐθνικὴν ἐκπαίδευσιν ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶσιν ἑαυτοὺς πρὸς τὸν ὑψηλὸν τοῦτον προορισμόν των, ἐργαζόμενοι οὐ μόνον πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς διάπλασιν τοῦ ἤθους αὐτῶν. Διαπλάττουσι δὲ τὸ ἦθος οὐχὶ τόσον τὰ διδάγματα, ὅσον τὰ παραδείγματα. Ὅταν οἱ διδάσκοντες ἀλληλοφθονῶνται, ὅταν ἀλληλοκατηγορῶνται, ὅταν ἀλληλομαχῶσιν, ὅταν δεικνύωσιν ἰδιοτέλειαν ἀναξίαν ὅλως τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν ἔργου, τότε πῶς δικαιοῦνται νὰ ἔχωσι τὴν ἀξίωσιν ἵνα οἱ μαθηταὶ αὐτῶν κλείοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰ ἐνώπιον αὐτῶν διαδραματιζόμενα ὑπὸ τῶν ἐκπαιδευτῶν των, μὴ δυσπιστῶσιν εἰς τὰ διδάγματα; Παρακαλοῦμεν λοιπὸν αὐτοὺς ἅπαντας καὶ ἰδίως τοὺς προϊσταμένους τῶν διδακτηρίων νὰ θέσωσιν ὡς κύριον αὐτῶν μέλημα τὴν ἀνύψωσιν τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ περιωπήν, παύοντες ἀπὸ τοῦ νὰ μετέρχωνται αὐτὴν καπηλικῶς. Καὶ ἐννοοῦμεν διὰ τούτων τὴν τελείαν αὐτῶν ἀποχὴν ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν παραδόσεων εἰς μαθητὰς ἀνήκοντας εἰς ὃ διδάσκουσιν ἐκπαιδευτήριον. Διότι ὡς κάλλιστα γινώσκομεν ἡ κατάχρησις αὕτη εἶναι ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου, τὸ μικρόβιον τὸ ὁποῖον γεννᾷ ἅπαντα σχεδὸν τὰ νοσήματα τῶν διδακτηρίων. Ἡ κατ' οἶκον διδασκαλία τῶν μαθητῶν οὓς αὐτοὶ οὗτοι οἱ διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ διδάσκουσι καὶ δημοσίᾳ εἶναι ἀδιαφιλονείκητος συναλλαγή, κάθ' ἣν ὁ μὲν μαθητὴς εἶναι ὁ ἀγοραστής, ὁ δὲ διδάσκων ὁ πωλητὴς τῆς προαγωγῆς, καὶ ὁ ἄθλιος γονεὺς ὁ πληρῶν διὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ υἱοῦ του, ἣν θεωρεῖ μικροῦ λόγου ἀξίαν ἀπέναντι τοῦ χαρτίνου τίτλου, ὃν θὰ λάβῃ ὁ υἱός του

— Ὁ κ. Γεώργιος Δ. Ῥηγόπουλος δέχεται ἐπισκέψεις ἀρχὰς Ὀκτωβρίου καὶ τοῦτο καθότι διαμένει ἐν τῇ ἐξοχῇ.

***

ΠΑΙΔΑΓΩΓΕΙΟΝ Ο «ΠΛΑΤΩΝ»

—)o(—

Ἀπὸ τῆς 8ης προσεχοῦς Σεπτεμβρίου, τὸ ἀνωτέρω ἐκπαιδευτήριον μεταφέρεται εἰς τὴν παρὰ τὴν πλατείαν Γεωργίου τοῦ Α'. μεγάλην καὶ μετ' ἐκτεταμένης αὐλῆς συνεχομένην οἰκίαν τοῦ κ. Νικολ. Φωκᾶ, ἣν ἐμισθώσατο ὡς κατάστημα αὐτοῦ.

Τὰ πρωϊνὰ μαθήματα ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τούτῳ ὡς καὶ αἱ ἐγγραφαὶ τῶν μαθητῶν, ἤρξαντο ἐνεργούμεναι προσωρινῶς εἰς τὸ παλαιὸν κατάστημα. οἰκίαν Διαμαντοπούλου ἀπὸ τῆς 8—11 π. μ.

Προσεχῶς θέλομεν δημοσιεύσει τὸν διέποντα τὰς ἐργασίας τοῦ ἐκπαιδευτηρίου κανονισμὸν, τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων καὶ τὰ ὀνόματα τῶν κ. κ. καθηγητῶν καὶ διδασκάλων οἵτινες θέλουσι λάβει μέρος εἰς τὰς ἐργασίας αὐτοῦ κατὰ τὸ ἀρξάμενον σχολικὸν ἔτος.

Ἐν Πάτραις τῇ 16 Αὐγούστου 1890

Οἱ Διευθυνταί

Χ. Δημητρόπουλος, Δ. Πουρνάρας

Δ. Κουτσουλόπουλος.

Ὁ ὀφθαλμίατρος κ. ΓΕΛΑΔΑΚΗΣ

Ἐν ἑσπερίᾳ εἰδικῶς σπουδάσας τὰ ὀφθαλμικὰ νοσήματα, καὶ ἐγκατασταθεὶς ὁριστικῶς ἐν Πάτραις, δέχεται τοὺς πάσχοντας ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τῶν δεομένων ἐγχειρήσεων, καὶ ἀναλαμβάνει τὴν θεραπείαν αὐτῶν.

Ὧραι ἐπισκέψεων 8—10 π. μ. 3—6 μ. μ. ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ τῶν «Πατρῶν».

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Π. Α. Π.

Εἰδοποιοῦνται οἱ κ. κ. ἀποστολεῖς σταφιδοκάρπου, ὅτι συνεπείᾳ προσκλήσεως διαφόρων δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ συμφώνως ταῖς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου δεθείσαις ὁδηγίαις, τὸ ἀνωτέρω εἶδος δὲν θὰ γίνεται εἰς τὸ ἑξῆς δεκτὸν πρὸς ἀποστολὴν διὰ τοῦ Σιδηροδρόμου, ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἕτερον δῆμον, ἂν δὲν προσαχθῇ παρὰ τοῦ ἀποστολέως ἡ ἀπόδειξις τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ εἰσπράκτορος περὶ πληρωμῆς τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀποστελλομένου σταφιδοκάρπου ἀναλογοῦντος δημοτικοῦ φόρου.

Ἐν Πάτραις 8 Αὐγούστου 1890.

(ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεως).

Ὁ ἐν Ἑλλάδι Γενικὸς Πράκτωρ τῆς Ἀγγλικῆς Πυρασφαλιστικῆς Ἑταιρίας «Ο ΦΟΙΝΙΞ»

Γνωστοποιεῖ τῷ κοινῷ τῆς πόλεως Πατρῶν καὶ τοῖς μετὰ τῆς ἑταιρίας συναλλασσομένοις ὅτι ἀνέθηκεν εἰς τὸν κ. Α. Δ. Πετσάλην τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Πάτραις πρακτορείου καὶ πάσας τὰς ἐκ τούτου προκυπτομένας ἐργασίας καὶ συμβάσεις ἀσφαλειῶν, εἰσπράξεις ἀσφαλίστρων κλπ.

ΑΡΘΟΥΡΟΣ ΧΙΛΛ.

Γενικὸς Πράκτωρ.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄνω ἀρτοποιείου ἐπιστρέφων εἰς τὴν Γερμανίαν, ἐκποιεῖ τὸ κατάστημά του μεθ' ὅλων τῶν ἐργαλείων.

Πλειοτέραι πληροφορίαι δίδονται ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἰδιοκτήτου.

Εἰδοποιοῦνται οἱ ἐκ Παρισίων εἰσαγωνεῖς ἐμπορεύματα ὅτι κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου ἐ. ν. Ἀτμόπλοιον Γαλλικὸν θὰ φορτώσῃ ἐν Ρουὲν διὰ Πάτρας κατ' εὐθείαν μὲ ναῦλους μετρίους. Περαιτέρω πληροφορίας δύναται τις νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐνταῦθα γραφείου τῶν Κυρίων *Βὰρφ καὶ Σα.*